

Підготовка — III триместр 7 класу іспит

1. Поясніть роль Івана Котляревського в розвитку української літературної мови.

Іван Котляревський ввів живу українську мову в літературне життя. Перемога української мови прийшла в 1798 р., коли в Петербурзі вийшли перші частини “Енеїди“ Котляревського, талановитої переробки римського поета Вергілія. Котляревський написав “Енеїду“ живою українською мовою, бо вважав, що треба розвивати українське письменство. У творі змалював українське народне життя, звичаї, обряди, вірування простого народу і тяжкі умови селянського життя. Головний герой поеми, Еней, після зруйнування Трої (Запорізької Січі) їде шукати нових земель, з ним і його троянцями (козаками) трапляється безліч природ. Отже, з появою “Енеїди“ Котляревського розпочинається нова доба в історії української літератури.

2. Про що розповідається у п'єсі Івана Котляревського “Наталка Полтавка“?

У творі “Наталка Полтавка“ розповідається про дівчину Наталку — розумну, працьовиту, виховану, яку мати хоче видати заміж за багатого чоловіка. Наталка не хоче, бо любить Петра, бідного хлопця-суроту, який пішов на заробітки, але потім погоджується, бо мати наполягає. Петро повертається і возний Тетерваковський, бачачи щире та вірне кохання молодих, відступає Наталку Петрові. У цьому творі Котляревський показав душу і побут українського селянства.

3. Переповісти байку Петра Гулака-Артемівського “Пан та Собака“. Яка мораль байки?

Велику популярність здобула байка Гулак-Артемівського “Пан та собака“, написана у 1818 р. Тут байкар показав тяжке і безвихідне становище селян і жорстокість панів. Пес Рябко був битий, що цілу ніч стеріг панське добро, не спав, гавкав, і бачте, розбудив пана. На другий день був знову битий, що спав, не гавкав, і не встеріг панського добра. Яка мораль? Як би не намагався, всеодно панам не вгодиш.

4. Розкажіть про роль Г. Квітки-Основ'яненка в історії української та світової літератури. Переповісти оповідання “Салдатський патрет“.

Квітка-Основ'яненко (1778-1843) — творець української повісті. У його

творах є ознаки нового тоді літературного напрямку — сентименталізму і романтизму. “Салдатський патрет“ - перше українське гумористичне оповідання Квітки. Маляр Кузьма Трохимович намалював солдата так, що виглядав як справжній. Поставив його на ярмарку й з великим задоволенням побачив, що люди прийняли його портрет за живу людину. Швець Терешко зняв шапку й вклонився солдатові, а коли хлопці побачили, що це лише картина, почали сміятися, то швець “викрутився“, сказавши, що придивлявся на чоботи, бо не так були намальовані. Маляр перемалював. Терешко сказаав, що чоботи тепер добре намальовані, як він навчив, але мундир не туди дивиться, на що розлючений Кузьма крикнув: “Швець, знай своє ремесло, а в кравецтво не мішайся“.

5. Як називали трьох друзів: о. Маркіяна Шашкевича, Івана Вагилевича і Якова Головацького? Чому? Яку мету вони ставили і яку діяльність проводили? Розкажіть про альманах “Русалка Дністрова“.

Маркіян Шашкевич, Іван Вагилевич і Яків Головацький вчилися у Львівській духовній семінарії, були найкращими друзями і завжди принципово розмовляли українською мовою, за це їх прозвали “руською трійцею“. Вони перші в Західній Україні видали альманах “Русалка Дністрова“ (1837 р.) живою українською мовою, у якому друкували український фольклор і твори Маркіяна Шашкевича. За мету ставили піднести мову українського народу на висоту мови літератури й науки, працювати для українського народу, піднести національну свідомість українців.